

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШИ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян“ № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.com

Изх. ....154.....

Дата .....1002.....2020 г.

ДО
Г-ЖА
ПЕТЯ ТЯНКОВА -
НАЧАЛНИК НА ПОЛИТИЧЕСКИЯ
КАБИНЕТ НА ЗАМЕСТИК-
МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПО
ПРАВОСЪДНАТА РЕФОРМА И
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ДО
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

СТ А Н О В И Щ Е

ОТ ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

Относно:

Писмо, изх. №02.39-3/08.01.2020 г. с искане за становище по проект на Решение на Министерски съвет за одобряване на Закон за изменение и Допълнение на Закон за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

УВАЖАЕМА Г-ЖО ТЯНКОВА,

Във връзка с предвижданите изменения и допълнения в Закон за административните нарушения и наказания (ЗАНН), бихме искали да изразим удовлетворението на българската адвокатура от част от предвидените промени, които съответстват на изразената позиция на Висшия адвокатски съвет в рамките на работната група.

Същевременно, изразяваме принципно несъгласие с редица предложения за промени, предложени в проекта на ЗИД на ЗАНН, както следва:

1. Считаме, че предложеното изменение на чл. 34, ал. 1, т.2 от ЗАНН, не е мотивирано и не следва да се приема, тъй удължаването на преклузивните административни срокове в полза на администрацията по същество представлява покана за бездействие, насърчаване на недисциплинираността и неизпълнение на вменените ѝ със специалните закони правомощия и функции. Липсата на сериозни мотиви, особено когато чрез удължаването на сроковете се засягат правата на гражданите, юридическите лица и неперсонифицираните сдружения е недопустиво. Следва да се отчете и ясно изразената тенденция сроковете за извършване на действия от страна на администрацията при упражняването на нейните законови правомощия да бъдат скъсявани, а не обратното.

2. Що се отнася до предложението за изменение на чл. 52 ЗАНН, считаме, че то следва да отпадне от окончателния текст на законопроекта преди внасянето му за разглеждане от Народното събрание. Предложеното изменение на чл. 52 ЗАНН предоставя възможност за недопустимо вмешателство на административнонаказващия орган в дейността на актосъставителя. Актосъставителят, по аналогия със следствените органи в наказателния процес, действа независимо и при издаването на АУАН се ръководи единствено от закона (чл. 14 НПК). Действия в изпълнение на задължителните указания на АНО драстично накърняват този принцип. Освен това, възможността за съставянето на втори акт, а според възможностите, които дава предложената уредба и на последващи актове, стига само да се вместят в рамките на сроковете по чл. 34 и 34а ЗАНН, противоречи на принципа *non bis in idem*. При издаването на АУАН актосъставителят трябва да съблюдава принципа на законност и действията му в нарушение на този принцип не могат да бъдат толерирани чрез предоставяне на възможности да се коригират пропуски и нарушения, които съдебната практика приема за съществени. Създава се основателно съмнение, че подобно перпетуиране на издаването на АУАН с цел да се отстранят грешки, допуснати от актосъставителите, противоречи на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧ). Това е значим проблем особено в случаите, когато нарушителят е възразил срещу акта и задействането на процедурата по издаване на втори акт за същото твърдяно нарушение, на практика, се основава на вече упражнено право на защита от страна на твърдяния нарушител на този етап от развитието на производството.

Не следва да се игнорира и обстоятелството, че предоставената възможност с изменението на чл. 52 ЗАНН ще доведе и до значителното забавяне на самото производство. Аналогия с института на връщането на делото за доразследване в наказателния процес според нас не може да бъде правена. Аргументът, че предоставената правна възможност чл. 52 ЗАНН да се прилага

и при хипотезата на допуснато съществено и отстранимо процесуално нарушение, довело до ограничаване на процесуалните права на нарушителя, не оправдава нарушаването на принципа *non bis in idem*.

3. В предложената разпоредба на чл. 52а, ал. 1, т. 1 и ал. 4 от ЗАНН липсва разписана процедура, по която се прави проверка, позволява ли състоянието на нарушителя административно-наказателното производство да бъде възобновено, когато е било спряно в случай на краткотрайно разстройство на съзнанието му, като законопроектът вменява задължение на административнонаказващия орган (АНО) да извършва такава проверка на всеки шест месеца. Не става ясно как административнонаказващият орган може да прецени без да има специални знания, дали състоянието на нарушителя позволява производството да бъде възобновено или не. Необходимо е изрична регламентация, с цел гарантирането на правата на нарушителя.

4. Настояваме в предложената новела на чл. 52в ЗАНН, да се включи нова т. 11 на ал. 4 със следното съдържание:

т. 11 „описание на направените разходи от нарушителя в производството, включително и адвокатски възнаграждения, ако са заплатени такива, както и присъждане на разноските, когато липсата на нарушение е била призната от компетентния орган.“

Според Висшия адвокатски съвет няма разумна причина, поради която при прекратяването на административно-наказателното производство с резолюция, АНО да не се произнесе и относно направените разноски, ако такива разноски, включително и адвокатски възнаграждения, доказано са били сторени от предполагаемият нарушител в производството. Не съществува друг, достатъчно икономичен и справедлив механизъм за лицето, което доказано не е нарушител, да може да си възстанови средствата, похарчени в рамките на административно-наказателното производство. Аргументът, че подобно изискване ще забави производството, не издържа на критика. Ако на АНО са представени доказателства за направени разноски, прегледът им едва ли би отнел толкова много време, че да се забави производството. Едва ли защитата по реда на ЗОДОВ ще спести повече време и усилия и от двете страни, разходи за две съдебни инстанции и разноски по компенсация в производството по ЗОДОВ.

5. Държим на направеното в рамките на работната група предложение за изменение на чл. 63 ЗАНН, като предлагаме в ал. 2 след думите „наказателното постановление“ текстът да отпадне и в чл. 63, ал. 4, второто изречение, текстът да отпадне, а думите „и се произнася по въпроса какво да стане с веществените доказателства и разноските“ да станат част от текста на първото изречение.

Считаме, че при констатиране на наличието на елементите на маловажен случай НП следва да се отменя безусловно. Предупреждаването на нарушителя от съда практически възлага на правораздавателния орган несвойствени функции - да предупреждава нарушителя, което безспорно е прерогатив на АНО. Не е ясно, кога съдът предупреждава нарушителят, какъв механизъм за следене на повторността ще бъде създаден и как ще бъде приложен.

В случай, че не бъде създаден специален ред за следене на повторността е разпоредбата е безмислена. И при сегашната уредба, не са малко случаите на неспазване на задължението на наказващия орган, след като бъде уведомен за влезлия в сила съдебен акт, да не го отрази изобщо в информационните масиви на съответното ведомство.

6. Поддържаме и предложението, направено в рамките на работната група за изменение на проекта на чл. 70 ЗАНН чрез допълването на нормата с нова т. 8, на ал. 2 със следното съдържание:

т.8 „производството се възобновява и когато с влязло в сила решение на съда се отмени изцяло административен акт, констатациите в който са дали основание за започване на административно-наказателно производство и за издаване на акт за извършено административно нарушение.”

Аргументите ни в тази насока подробно са изложени в рамките на работната група. Отмяната на предикатния административен акт трябва да представлява и основание за възобновяване на административно-наказателното производство, когато това производство вече е приключило с влязло в сила НП.

7. На последно място, но не и по значение, поддържаме предложението си за създаване на процесуален ред за заличаване на последиците от наложените административни наказания след изтичане на определени срокове. Тази *suī generis* административно-наказателна реабилитация е изключително важен институт, тъй като в момента извършителите на престъпления, установени с влязла в сила присъда се реабилитират след изтичането на предвидените в НК срокове, докато нарушителите в административно-наказателните производства остават вечни нарушители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ:

РАЛИЦА НЕГЕНЦОВА